

Remiss - Förändrings- och genomförandeplan för mål och strategi för Framtidens hälsosystem SHS Sus

Bakgrund

Hälso- och sjukvårdsnämnden (HSN) fastställde den 23 juni 2022 Förändrings- och genomförandeplan för framtidens hälsosystem 2022-2025 som inriktning för hälso- och sjukvårdsnämndens fortsatta arbete för omställningen av hälso- och sjukvården. Förändrings- och genomförandeplanen beskriver viktiga milstolpar som behöver uppnås under 2022-2025 för att klara omställningen till en mer nära vård och ett mer hållbart hälso- och sjukvårdssystem i Skåne.

Förändrings- och genomförandeplanen har översänts till sjukhusstyrelsen för synpunkter inför hälso- och sjukvårdsnämndens förslag till hälso- och sjukvårdsbudget 2023, med svar senast 2022-09-15.

Yttrande

Vad behöver beaktas inför 2023?

I underlaget till *Förändrings- och genomförandeplan för framtidens hälsosystem 2022-2025* anges att flertalet aktiviteter, insatser och förändringar som krävs för att verkställa strategin för framtidens hälsosystem genomförs inom befintliga uppdrag och verksamheter. Övriga, som behöver politiska beslut, beskrivs i de ordinarie budgetprocesserna i Region Skånes verksamhetsplan och budget, eller i separata politiska ärenden. På operativ nivå konkretiseras detta i verksamhetsplaner och förändringsarbeten, och kopplas till ordinarie verksamhetsplansprocesser. På så sätt säkerställs kopplingen mellan styrning på kort och lång sikt för att tillsammans skapa bättre hälsa för fler och ta vården närmare invånare.

Skånes universitetssjukhus (Sus) har tolkat den aktuella remissen som att sjukhusstyrelsen inte ska kommentera själva förändrings- och genomförandeplanen utan i stället ge förslag på de beslut som behövs kring åtgärder, lösningar och uppdrag som bidrar till att uppnå de önskade effekterna inför beredningen av hälso- och sjukvårdsbudget 2023. Mer specifikt att Sus ska

ange om det är något uppdrag som saknas och som bör beaktas/föreslås. Om ja, föreslå vad, hur det ska formuleras och till vilken/vilka styrelse/nämnd.

Följande uppdrag från verksamhetsplan och budget 2022 bedömer Sus som centrala att genomföras senast 2023;

- Ta fram en strategisk inriktning för Region Skånes fortsatta arbete med nationell högspecialiserad vård och utveckling av universitetssjukvården i Skåne.

Insatsområde nivåstrukturering och profilering

Kommentar;

Kapacitet och tillgänglighet är viktiga grundförutsättningar som påverkar möjligheten för Sus att vara konkurrenskraftig som universitetssjukhus nationellt och internationellt och därmed att behålla och rekrytera spetskompetens och säkerställa tillgång till högspecialiserad vård av hög kvalitet. För att använda resurserna effektivt och kunna tillgodose patienternas förväntningar på rätt vård i rätt tid är det avgörande att vården sker på rätt vårdnivå. Det innebär ett allt större behov av en tydlig strategi för utveckling av universitetssjukvården i Skåne. Det kräver prioriteringar och samarbete mellan alla vårdens aktörer och en tydlig struktur och process för regional nivåstrukturering.

Alla nämnder/styrelser med universitetssjukvård behöver delta i arbetet. Sus leder gärna uppdraget under 2023. Att ta fram en strategisk plan för nationella högspecialiserade uppdrag finns även som en milstolpe i *Förändrings- och genomförandeplan för framtidens hälsosystem 2022-2025*.

Följande redan angivna milstolpar bedömer Sus bör prioriteras att genomföras/slutföras 2023;

- Process och struktur för regional nivåstrukturering
- Strategisk plan för nationella högspecialiserade uppdrag (se ovan)
- Strategi och handlingsplan för Skånegemensam digitalisering
- Struktur för ändamålsenlig kompetensförsörjning
- Modell och stödstruktur för invånarinvolvering
- Ersättningsmodell som främjar omställningen

Kommentar;

Det är av vikt att de milstolpar som bedöms prioriterade 2023 också ges

tillräckliga ekonomiska förutsättningar i budgeten att kunna genomföras, likaså tydligt prioriteras, synliggörs och vid behov konkretiseras i det gemensamma arbetet och i de nödvändiga processerna, exempelvis i verksamhetsplan och budget. För få medarbetare/resurser med kompetens inom centrala områden, ex digital transformation och informationssäkerhet, försvårar möjligheten att genomföra nödvändigt utvecklingsarbete.

Följande nya uppdrag bedömer Sus bör lyftas inför 2023 års verksamhetsplan och budget;

- Ta fram en strategisk plan för universitetssjukvården i Skåne. (HSN, SHS Sus)

Insatsområde nivåstrukturering och profilering

Kommentar; se ovan

- Breddinförande av akut sjukhusvård i hemmet (SHS Sus)

Insatsområde nära vård

Kommentar;

Sus verksamhetsområden akut- och internmedicin respektive infektionssjukdomar genomför i samverkan med Primärvården och Malmö stad ett tvåårigt pilotprojekt med akut sjukhusvård i hemmet, med medel beviljade via hälso- och sjukvårdsnämnden. Projektet beräknas avslutas 2023-03-31. I projektuppdraget ingår att bygga en struktur där lämpliga patienter, i behov av akut medicinsk vård som kräver specialiserad vård inom internmedicin eller infektion, kan erbjudas vård i hemmet. Detta i stället för att vara inskrivna inom traditionell slutenvård. Effektmålen, som till stor del handlar om patientupplevelse, trygghet och delaktighet utvärderas med hjälp av en patientenkät, som enligt de första resultaten är mycket positiva. Sjukhusstyrelse Sus kommer i september behandla ett ärende i vilket verksamheten i Malmö föreslås bli permanent. Mot bakgrund av de positiva effekter och resultat som deluppföljningen visar bedöms det angeläget att verksamheten i Malmö får klartecken att fortsätta verksamheten även efter att projektet avslutas. Genom detta ges bättre förutsättningar för sjukhuset och Malmö stad att kunna planera för hur verksamheten långsiktigt ska bedrivas och utvecklas. Vidare bedöms det angeläget att möjliggöra en utvidgning av konceptet till andra kommuner, i första hand Lund med omnejd. En fullständig utvärdering av projektet kommer ligga till grund för utformning av en modell inom Sus som ska kunna skalas upp och implementeras i övriga Region Skåne. En viktig förutsättning för att kunna skala upp och breddinföra är att få på plats en ny digital plattform för nära vård och distansmonitorering. Ett arbete med servicedesign har redan påbörjats på Sus (tillsammans med IT/MT). En fortsatt prioritering av utveckling av den

digitala plattformen är central, inte bara i relation till detta projekt utan även för liknande initiativ inom områdena personcentrerad vård och nära vård. Projektet akut sjukhusvård i hemmet är finansierat och löper till mars 2023. Därefter behövs finansiering för permanent drift i Malmö och införande i Lund. En ekonomisk utvärdering visar att redan vid sju vårdplatser är vård i hemmet billigare än inneliggande vård. Vid 14 vårdplatser förbättras ekonomin ytterligare. Vårdformen är således kostnadseffektiv och på många sätt bättre för patienten. Samtidigt är den beroenden av en fungerande befintlig slutenvård, och det är därför i nuläget inte möjligt att minska motsvarande platser inom verksamhetens ordinarie slutenvård. En fortsatt särskild finansiering är därmed en förutsättning för att kunna bedriva akut sjukhusvård i hemmet, och för att kunna fortsätta utveckla den nära vården.

- Utvärdering av arbetssättet ”Digitala specialistkonsultationer” inför breddinförande 2024 (SHS Sus, Primärvården)

Insatsområde nära vård

Kommentar;

Förvaltningen Skånes universitetssjukvård arbetar för att skapa ett *Centrum för digitala specialistkonsultationer* där en mängd olika specialiteter inom Skånes universitetssjukhus (Sus) kan erbjuda ett stöd till primärvården genom ett trepartssamtal mellan allmänläkare, sjukhusspecialist och patient via ett videomöte. Ett projekt i samarbete med Primärvården har mot denna bakgrund initierats. Syftet är att skapa ett personcentrerat omhändertagande med direkt besked från sjukhusspecialist till patient och allmänläkare angående fortsatt utredning och/eller behandling. Arbetssättet skapar en effektivare vård, med en direkt och kvarstående positiv effekt på tillgängligheten genom att minska både det akuta och planerade remissinflödet till sjukhus. En effektiv vård skapas genom att vi med tillgängliga resurser skapar bästa möjliga hälsa, bemötande och tillgänglighet för patienten. Vården kommer att upplevas sömlös, då den utförs och synkroniseras utifrån patientens behov snarare än sjukvårdens organisatoriska uppdelning. Genom arbetssättet utnyttjas de möjligheter digitalisering och e-hälsa kan ge genom att ge invånarna en tillgänglig, trygg och kvalitetssäkrad hälso- och sjukvård. Konceptet är testat på andra ställen i Sverige och även i Region Skåne. En kraftig minskning av remisser till sjukhus har påvisats. Det är således bra för patienten, bra för primärvården, bra för specialistvården och bra för Skåne och dess invånare.

Arbetet med att utveckla och implementera *Centrum för digitala specialistkonsultationer* innebär initialt ökade personalkostnader och investeringar i digital teknik. Kostnaderna är fortfarande till viss del osäkra, men beräknas uppgå till cirka 10,5 Mkr för år 2023.

Kalkyl för år 2023	tkr
Intäkter	0
Kostnader	
Personalkostnad	
Åtta läkarlinjer med specialistkonsulter på Sus heltid 2023	9 000
Utrustning/hyra	
1 Cisco Desk + 5 år serviceavtal på system och mjukvara; 1677kr/månad	
Sus 10 enheter	
Primärvården 50 enheter	
Totalt	1 207
Konfiguration/installation	
4680kr engångskostnad/enhet	280
Summa kostnad	10 487

Digitala specialistkonsultationer är ett exempel på hur en ökad användning av e-hälsa och digitala lösningar kan främja effektivt resursutnyttjande. Det är viktigt att anpassa regional uppföljning och ersättningsmodell för att även hantera denna slags skifte från fysiska besök till andra slags besök. Den nya ersättningsmodellen (jmf milstolpe; ersättningsmodell som främjar omställningen) behöver beakta innovativa lösningar så att det nödvändiga förändringsarbetet inte bromsas upp på grund av negativa ekonomiska incitament.

- Genomföra projektet Magnet4Europe (SHS Sus)

Insatsområde Medarbetare

Kommentar;

Projektet Magnet4Europe innebär att implementera en strukturerad modell för omvårdnad vid förvaltningen Skånes universitetssjukhus. Magnetmodellen identifierar omvårdnad som en av huvudprocesserna i hälso-och sjukvården och lägger huvudfokus på att uppnå mycket goda omvårdnadsresultat genom evidensbaserad praktik, innovationer, utveckling av teknik och partnerskap med patienten. Magnetmodellen har mer än 20 års evidens för att skapa bättre förutsättningar för en god och säker vård genom att kompetenta medarbetare stannar och attraheras av arbetsplatserna. Under våren 2022 har de första magnetavdelningarna på Sus utsetts. Under hösten påbörjas strukturerat införande vid 4 verksamhetsområden vid Skånes universitetssjukhus. Enligt beslut i förvaltningsledning krävs stöd och facilitering i verksamheterna, varför förändringsledare har anställts och utbildats. I syfte att ytterligare fortsätta denna implementering, krävs finansiering även kommande år motsvarande 6-8 AOH samt tillkommande kostnader för utbildning, möte och material motsvarande 300-500 tkr.

- Ta fram en strategisk plan för digital transformation och informationsdriven vård. (SHS Sus, Digitalisering IT/MT).

Insatsområde digitalisering

Kommentar;

Uppdraget faller delvis in under milstolparna *Gemensam digital servicenivå för hela organisationen i mötet med invånarna, Strategi och flerårig handlingsplan för Skånegemensam digitalisering, samt Modell för samlad virtuell vård* men bedöms behöva förtydligas i en strategisk plan. Under hösten planeras ett arbete med Sus strategiska plan för digital transformation påbörjas. Projektet kommer att fortsätta under 2023 med identifierade utvecklingsområden. Arbetet kommer innebära behov av koordinering med regionalt arbete, med andra verksamheter i regionen och i genomförandet av digitala initiativ.

Projektet Strategisk plan för digital transformation innebär ett strukturerat arbete för att utveckla nödvändiga områden för att skapa förutsättningar och bättre ta till vara på de möjligheter som digital verksamhetsutveckling medför. Den strategiska planen har till syfte att

- med kraft klara en nödvändig omställning av vården för att kunna erbjuda Region Skånes medborgare en jämlik och god vård med en bra tillgänglighet
- skapa en konkurrenskraftig forskningsmiljö
- kunna utnyttja alla möjligheter som AI och digitalisering ger
- ha en plan att hantera de hinder som finns

Bedömningen är att en strategisk plan för Sus arbete i denna fråga möjliggör en tydligare riktning av behoven som underlättar även i regionalt arbete och skapar bättre förutsättningar för digital omställning i sin helhet. I planen ska det framgå tydligt behov av samverkan och kommunikation i arbetet. Detta är en viktig förutsättning då Sus är beroende av andra för att åstadkomma denna transformation.

För Sus arbete behövs förstärkning av resurser och kompetens för att öka hastigheten i arbetet motsvarande en AOH inom Sus samt behov av att kunna avropa resurser via bland annat Förvaltning Digitalisering IT/MT för konsultation och utbildningsinsatser, ca 1,4 mkr.

- I samverkan med Lunds universitet, och andra nodansvariga, etablera Precisionsmedicinskt Centrum Syd (PreCenS) under 2023; (HSN, SHS Sus).

Insatsområde personcentrerat arbetssätt

Kommentar;

Ett precisionsmedicinskt centrum är ett centrum med starkt forskningsinslag men med ett multidisciplinärt arbetssätt för att tillhandahålla individualiserad terapi för patienterna. Det är ett avgörande led i utvecklingen av den mer avancerade vården med gen- och cellterapi. PreCenS är tänkt att bidra till att driva det precisionsmedicinska fältet framåt ur ett såväl nationellt som internationellt perspektiv och omfatta en rad utvecklingsnoder bland annat genomic medicine, ATMP, drug repurposing, hälsoekonomi, digital/AI nod, clinical studies.